

KONCEPCE PROTIPOVODŇOVÉ OCHRANY SÍDEL V POBEČVÍ

PROTIPOVODŇOVÁ OCHRANA SÍDEL V POBEČVÍ

Povodí řeky Bečvy je z hlediska povodňových rizik jedním z nejexponovanějších území v České republice. Katastrofální povodeň v červenci 1997 měla devastující účinek na místní sídla, ale i v navazujícím úseku řeky Moravy, a byla impulsem pro hledání koncepce ochrany před povodněmi. Koncepční studie protipovodňové ochrany Pobečví (území od soutoku Bečvy a Moravy po plánované vodní dílo Teplice dlouhé 45 km) prověřila veškeré dosavadní lokální návrhy a navrhla koncepční a reálné řešení protipovodňové ochrany. Studie zároveň jednoznačně potvrdila potřebu výstavby vodního díla Teplice jako důležitého opatření k transformaci „velkých“ povodňových průtoků, bez kterých není možné dosáhnout v daném území ochrany proti průtoku Q_{100} . Reálná lokální ochrana sídel je navrhována na Q_{50} (limitujícím faktorem je kapacita mostů, nepřípustné výšky zdi v intravilánu atd.). Realizace vodního díla Teplice by tuto míru ochrany sídel zvýšila a před účinky povodní by ochránila více než 100 000 obyvatel žijících podél řeky Bečvy. Doporučená opatření byla v souladu se zadáním koncepční stu-

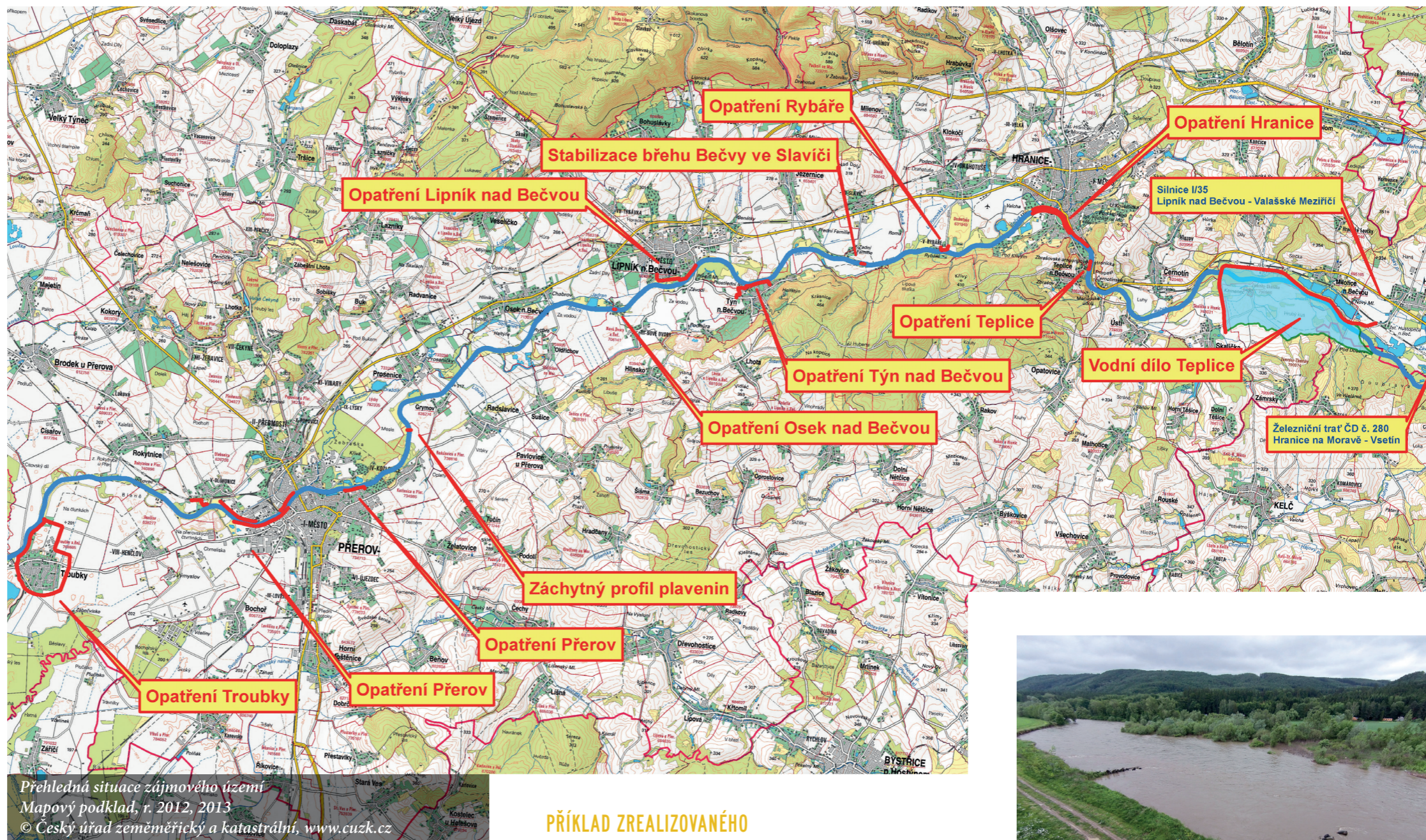
Obec Troubky během povodně v červenci roku 1997

die seskupena do jednotlivých stavebních celků v závislosti na reálné přípravě a funkčnosti dílčí ochrany. Tato převážně technická opatření, řešící především samotnou ochranu zastavěných částí měst a obcí, budou doplňována i tzv. přírodě blízkými opatřeními. Všechna navrhovaná opatření jsou řešena komplexně a ve vazbě na podporu „neškodných“ rozlivů mimo zastavěné oblasti, a to z důvodu posílení retenčního účinku údolní nivy.

PŘÍKLADY NEJVÝZNAMNĚJŠÍCH PŘIPRAVOVANÝCH OPATŘENÍ NA ŘECE BEČVĚ

PROTIPOVODŇOVÁ OCHRANA PŘEROVA

Protipovodňová ochrana Přerova zajistí ochranu města Přerov na povodňové průtoky Q_{50} . Limitujícím faktorem pro návrh větší míry ochrany je zde především kapacita stávajících mostních konstrukcí a charakter dopravní a technické infrastruktury podél Bečvy. Nad jezem se jedná zejména o ochranné zídky podél koryta Bečvy na pravém i levém břehu nad železničním mostem, navýšení a doplně-

Přehledná situace zájmového území
Mapový podklad, r. 2012, 2013
© Český úřad zeměměřický a katastrální, www.cuzk.cz

ní ochranné hráze v lokalitě U tenisu, prohrábky koryta Bečvy v délce cca 2,5 km a vybudování tzv. lapače plavenin nad městem. Pod jezem bude ochrana řešena zkapacitněním koryta Bečvy, výstavbou ochranných hrází podél průmyslových areálů na pravém i levém břehu a ochranou trafostanice a ČOV.

PROTIPOVODŇOVÁ OCHRANA LIPNÍKA NAD BEČVOU

Protipovodňová ochrana Lipníka nad Bečvou bude řešena cca 1,3 km dlouhou ochrannou hrází na pravém břehu Bečvy, na kterou navážou ochranné zídky a opatření na pravobřežním přítoku Bečvy – Loučce.

PROTIPOVODŇOVÁ OCHRANA HRANIC

Protipovodňovou ochranu Hranic tvoří zkapacitnění stávajícího dvupólového jezu o další třetí pole. Tímto opatřením dojde ke zlepšení převodu povodňových průtoků a také problematických ledových celin při jarním tání. Součástí zkapacitnění jezu bude i výstavba rybního přechodu. Dále jsou zde navrženy ochranné hráze a zídky, které budou chránit intravilán města před rozlivy z Bečvy.

PŘÍKLAD ZREALIZOVANÉHO PŘÍRODĚ BLÍZKÉHO OPATŘENÍ

STABILIZACE BŘEHU BEČVY VE SLAVÍČI

Koryto řeky Bečvy ve Slavíči u Hranic na Přerovsku se od roku 1997, kdy z něj zmizelo veškeré opevnění, postupně samo tvarovalo výhradně přírodními procesy. Státní podnik Povodí Moravy přistoupil v tomto místě k tzv. zpřírodnění koryta v souladu s požadavky na chráněná území NATURA 2000. Za dobu, odkdy bylo koryto ponecháno vlastnímu utváření, se v řečišti vytvořil větší šterkový nános u levého břehu a pravý břeh se posunul.

Při povodních 2010 se zde zvětšila pravobřežní nátrž, poškozený pravý břeh začal hrozit sesuvem, a proto bylo nutné pravobřežní část koryta Bečvy ve Slavíči zpevnit. Stabilizace břehu byla provedena pomocí tří příčných konstrukcí, tzv. výhonů, které tvoří výhradně přírodní materiály, konkrétně jde o objemné kmeny stromů a těžké kamenné bloky. Výhony jsou zapuštěny do břehu a v kritickém místě usměrňují proud v řece více doleva. Mezi výhony se budou postupně usazovat splaveniny a přirozeně se tak bude vytvářet „nový“ břeh. Větší pevnost břehů zajistí také nově vysázené dřeviny.

Unikátní přírodní sanaci narušeného břehu Bečvy realizovalo Povodí Moravy, s.p. v závěru roku 2012.

Stabilizace břehu Bečvy ve Slavíči

PLÁNOVANÉ VODNÍ DÍLO TEPLICE

Vodohospodáři se dlouhodobě snažili vytvořit v povodí řeky Bečvy retenční prostor, kde by docházelo k potřebné retardaci a transformaci povodňových průtoků do neškodných parametrů. Vodní dílo mělo současně zabezpečit chladicí vodu pro plánovanou jadernou elektrárnu Blahutovice a nadlepšování průtoků v Bečvě pro plánovaný plavební kanál Dunaj – Odra – Labe.

Po katastrofální povodni v červenci 1997, která měla devastující účinek na celý řešený úsek toku Bečvy, vznikly variantní návrhy vodního díla, které by alespoň částečně nahradilo opuštěný projekt původní velké nádrže a zajistilo potřebnou retenci povodňových průtoků. Vodní dílo je situováno převážně v levobřežní části údolní nivy Bečvy. Jeho hlavní hráz je doplněna boční hrází a retenční objem činí 35 milionů m³.